

Simon Passey og Dave Jolley

olju- og gassgoymslur á landgrunninum; nakað vit hava sæð í Rosebankbrunninum bretska megin markið” sigur Dave Ellis.

Umfatandi samstarv millum kanningarstovnar og oljufeløg

Millum oljufeløgin sum játtadu at figgja eina 3 ára verkætlan, har oyggjarnar skuldu kortleggjast av nýggjum, vóru Statoil og ENI.

Við í tí arbeiðinum vóru jarðfrøðingarnir Dr. Simon R. Passey og Thomas Varming umframt onnur hjálparfólk frá Jarðfeingi, Dr. Brian Bell, basaltserfrøðingur frá Glasgow University, Dr. David Jolley frá Aberdeen University, legugrýtissfrøðingur t.d. viðvíkjandi tíðarfesting av legugrýti millum basaltfláirnar, og Dave Ellis frá Statoil, við hjálp frá øðrum.

Møgulig linjubrá kundu hava ávirkan á bæði boring og goymslur

Undir borifyrireikingunum lögdu serfrøðingarnir til

merkis, at ymiskt tilfar var skrivað um tað føroyska økið, har fleiri umfatandi linjubrá vóru umrødd, sum kundu benda á móguligar brotlinjur ella umskaringar í undirgrundini av týðningi fyri oljuleitingina. Hesi linjubrá tyktust ganga úr útnorðri í ein landsynning, í bókmentunum vóru tey nevnd Transfer Zones. Men prógvini vóru ógreið, og fleiri ivaðust í, um tey veruliga mundu vera har.

Vóru tey har, varð hildið, at tey sannlíkt kundu ávirka móguligu legugrýtisgoymslurnar á landgrunninum. Serfrøðingarnir hildu, at um hesi linjubrá vóru verulig, áttu tvey teirra at ganga inn ímillum oyggjarnar í Føroyum.

“So fyri at finna hesar “transfer zonir” var neyðugt við nágreiniligari kortlegging, sum saman við ástøðiligum myndlum um veruliga týðningin av tilíkkum linjubrøgdum kundi hjálpa okkum at skilja, hvussu alt hetta hekk saman,” fortelur Dave Ellis.

Týðningarmikið legugrýti fyri oljuleitingina

Skjótt sást, hvussu til bar at samanbera basaltið og legugrýtið tvørtur um oyggjarnar. Eisini sást, at basaltið og legugrýtið við hvørt gjørdist týkkri øðrumegin við, har tekin vóru um linjubrá.

“Alt hetta var sera spennandi hjá okkum, og týðningarmikið bæði fyri jarðfrøðina á landi í Føroyum og fyri oljuleitingina á landgrunninum,” greiður Dave Ellis frá.

“Samstundis hjálpti hetta arbeiðið okkum betri at skilja loyvisøki 006 og gjørdi tað lættari hjá okkum at gera av, hvar Brugdubrunnurin skuldi borast, fyri at tað skuldi loysa seg best,” leggur hann afturat.

Úrslitini finga beinleiðis ávirkan á gomlu fláaskipanina

Í 2009 kom vísindalig grein við arbeiðsúrslitum, sum kunnu sigast at hava grundleggjandi ávirkan á tann jarðfrøðiliga lærdóm,

føroyingar hava havt við sær úr skúlanum. Høvundar til greinina eru jarðfrøðingarnir Dr. Simon R. Passey frá Jarðfeingi, og Dr. David Jolley frá University of Aberdeen.

“Tað var, ímeðan endurskoðanararbeiðið var í gongd, at vísindabólkurin kom fram til, at tørvur var á nýggjari fláaskipan og serliga fláanøvnum fyri at fylgja einum nútíðar altjóða vísindaligum leisti,” greiðir Simon Passey frá.

“Orsøkirnar til, at nøvnini í dag eru endurnýggjað, eru tvinnar”, leggur hann afturat.

Býtið er enn tað hjá Jóannes Rasmussen

Fyrsta orsøkin er tann, at tað kann vera villleiðandi at nevna fylkini niðastu, mið- og ovastu basaltfláir. Tað kann jú t.d. hugsast, sum tað jú seinni varð staðfest í Lopraboringini, at aðrar basaltfláir finnast undir “niðastu” basaltfláunum. Hvussu skulu tær so nevast?

“Uppbýtið í niðastu, mið-

og ovastubasalt fláir er bert ein fyribils loysn, sum eisini verður nýtt aðrastaðni. Tí er betur at geva fláunum onnur heiti, sum t.d. at nevna tær eftir staðarnøvnum fyri ikki at gerast ørkymlaður,” greiður Simon Passey frá.

Men hóast fláanøvniini eru nýggj, so er býtið av fláunum so at siga tað sama sum fyrr. Arbeiðið hjá Jóannesi Rasmussen og Arne Noe-Nygaard hevur tí verið sera týðningarmikið fyri nýggja býtið.

“Tað er bara nakrar tulkningar, sum eru broyttar, og so sjálvandi tey nýggju nøvnini, sum fláirnar hava fingið,” sigur Simon Passey.

Skal gera tað lættari at samanbera við onnur øki rundan um okkum

Hin orsøkin til tey broyttu fylkisheitini er ein roynd at gera tað lættari at arbeiða við føroyskari jarðfrøði, og fyri at vit kunna samanbera hana betur við onnur øki rundan um okkum, sum t.d. Eysturgrønland.

“Millum annað hava vit funnið fleiri legugrýtisfláir,

sum eru týðningarmiklar, tá føroysk jarðfrøði skal samanberast við onnur øki rundan um okkum,” greiðir Simon Passey frá.

Uttanlands er vanligt at kalla fláir upp eftir staðarnøvnum, og tað er eisini tað, sum vísindabólkurin hevur valt at gera í Føroyum.

“Í tráð við altjóða reglur er navnið á hvørjum fylki valt eftir einum staði, har fláabygnaðurin er mest sjónligur, og sum tí er væl skikkað at umboða hetta serliga fylki,” sigur Simon Passey at enda.

Framtíðar jarðfrøðin

Hetta nýggja jarðfrøðiliga flaabýtið verður nú væntandi tann grundleggjandi jarðfrøðiliga skipan, sum framtíðar børn skulu læra seg.

Í kjalarvørrinum á greinini verður eisini ein bók givin út, har tikið verður samanum og greitt frá tí jarðfrøðiliga arbeiðinum, sum liggur til grund fyri tí nýggju fláaskipanini.